

Lublin, dnia 5 listopada 2018 r.

dr hab. Anna Kosut, prof. UMCS

Wydział Prawa i Administracji

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Ocena

rozprawy habilitacyjnej oraz dorobku naukowego, dydaktycznego i popularyzatorskiego w postępowaniu habilitacyjnym dr Mariusza Wieczorka

I. Ocena rozprawy habilitacyjnej

1. Temat monografii, cel (tezy) rozprawy

Jako główne osiągnięcie naukowe Habilitanta, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej w rozumieniu art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 852 z późn. zm.) wskazana została monografia pt. *Charakter prawny stosunków służbowych funkcjonariuszy służb mundurowych* (Toruń 2017, ss. 407).

Wybór tematu rozprawy habilitacyjnej należy uznać za trafny co najmniej z dwóch powodów. Po pierwsze, przeprowadzone przez Autora badania dotyczą problematyki, która – stanowiąc oczywiście przedmiot zainteresowania doktryny prawa pracy i prawa administracyjnego - nie została jednak jak dotąd poddana tak kompleksowym i pogłębionym analizom. Uzupełniają one niewątpliwie w znaczący dla nauki prawa sposób treści

zawarte w dwóch wydanych w ostatnich latach opracowaniach dotyczących przedmiotowej materii, którymi są *System prawa administracyjnego*. Tom 11. *Stosunek służbowy*, autorstwa T. Kuczyńskiego, E. Mazurczak-Jasińskiej i J. Steliny, Warszawa 2011 oraz *System prawa pracy*. Tom VII. *Zatrudnienie niepracownicze*, Warszawa 2015 (Rozdział 12 – *Administracyjnoprawne zatrudnienie niepracownicze*, autorstwa T. Kuczyńskiego i E. Mazurczak-Jasińskiej). Po drugie, potrzeba poddania badaniom zagadnienia stanowiącego przedmiot monografii wynika ze znaczenia i roli jaką pełnią służby mundurowe we współczesnych państwach. Truizmem jest stwierdzenie, że zapewnienie bezpieczeństwa w zakresie takich wartości jak życie, zdrowie, czy mienie jest jednym z ważniejszych zadań publicznych. Ochrona bezpieczeństwa zarówno jednostki, jak i zbiorowości ludzkich wymaga podejmowania określonych działań przez uprawnione organy (podmioty) państwa. Należą do nich niewątpliwie formacje mundurowe, a efektywnemu realizowaniu ich zadań sprzyja jasne określenie statusu prawnego funkcjonariuszy, wynikającego z zatrudnienia w ramach stosunku służbowego. Kompleksowa analiza w tym zakresie jest więc w pełni uzasadniona.

We wprowadzeniu do rozprawy Habilitant wyjaśnił powody ograniczenia zakresu podjętych w niej badań oraz wskazał jej cele (s. 14-16). Podane przez doktora Mariusza Wieczorka argumenty co do wyłączenia z zakresu opracowania stosunków, w których pełnią służbę żołnierze zawodowi oraz funkcjonariusze służby Celno-Skarbowej uznaję za przekonujące. Natomiast krytycznie oceniam rezygnację z przedstawienia problematyki odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy. Ponoszenie tego rodzaju odpowiedzialności jest bowiem istotnym elementem statusu osób zatrudnionych w ramach stosunku służbowego, wpływającym niewątpliwie na

jego treść, a więc mającym znaczenie dla materii stanowiącej przedmiot badań podjętych przez Habilitanta.

Jako cele opracowania wskazane zostały, po pierwsze, określenie charakteru prawnego stosunku służbowego, przy czym Habilitant przyjmuje od razu założenie (tezę), że jest to stosunek prawa publicznego. Natomiast drugim celem było wykazanie potrzeby uchwalenia ustawy zawierającej przepisy ogólne regulujące stosunek służbowy. Zdaniem Autora monografii jest to wskazane ze względu na nieuzasadnione odrębności w regulacjach prawnych dotyczących stosunków służbowych funkcjonariuszy poszczególnych formacji. Jednocześnie Habilitant zastrzega, że przyjęcie przepisów ogólnych nie wyklucza wprowadzenia unormowań szczególnych w ustawach, które tworzą poszczególne formacje mundurowe, określają ich zadania, formę ich realizacji oraz organizację.

2. Struktura pracy

Oceniana rozprawa liczy 407 stron. Składa się z siedmiu rozdziałów, podzielonych na dalsze jednostki redakcyjne, a także z wprowadzenia oraz zakończenia. Zamieszczono w niej również wykaz skrótów i bibliografię. Spis treści wskazuje na pewien brak konsekwencji w wydzieleniu w poszczególnych rozdziałach jednostek redakcyjnych stanowiących wprowadzenie do materii stanowiącej ich przedmiot, są one ponadto w różny sposób nazywane („wprowadzenie”, „uwagi wprowadzające”). Być może wyodrębnianie tych jednostek redakcyjnych nie było w ogóle niezbędne, o czym może świadczyć choćby to, że w kilku rozdziałach mają one bardzo skromną objętość (1-2 strony). Autor konsekwentnie natomiast zamieścił na końcu każdego rozdziału podsumowanie zawartych w nim uwag, co

niewątpliwie jest korzystne dla usystematyzowania analiz zawartych w poszczególnych częściach rozprawy.

Moim zdaniem, pewne zastrzeżenia zgłosić można do przyjętej kolejności rozdziałów, a w zasadzie do niewłaściwego usytuowania w strukturze pracy jednego z nich, to jest rozdziału VI, zatytułowanego *Charakterystyczne cechy stosunku służbowego*. Sądzę, że powinien on zostać zamieszczony tuż po rozdziale I (*Służba jako przedmiot regulacji prawnej*), ze względu na to, że zawiera on uwagi o charakterze teoretycznym, stanowiące wprowadzenie do bardziej szczegółowych analiz zamieszczonych w kolejnych rozdziałach rozprawy. Analizy te dotyczą podmiotów stosunku służbowego (rozdział II), nawiązania, zmiany i ustania stosunku służbowego (rozdziały III, IV i V) oraz szczegółowych rodzajów stosunku służbowego (rozdział VII).

3. Ocena treści monografii

Przechodząc do merytorycznej oceny rozprawy należy stwierdzić, że jej treść obejmuje wszystkie istotne zagadnienia wynikające z przyjętego przez Habilitanta zakresu przedmiotowego opracowania. Podstawową metodą badawczą zastosowaną przez Autora jest metoda dogmatyczna, co powoduje, iż rozprawa zawiera w głównej mierze analizę regulacji prawnych dotyczących materii opracowania. Egzegeza tekstu prawnego przeprowadzona jest przy umiejętnym wykorzystaniu dorobku doktryny i judykatury. Habilitant w niektórych fragmentach pracy przywołuje również unormowania prawa niemieckiego oraz europejskiego, co oznacza, że zastosowana została metoda prawnoporównawcza.

Rozdział I rozprawy stanowi wprowadzenie do materii stanowiącej przedmiot opracowania. Autor koncentruje swoje analizy na kwestii służby

jako specyficznej odmiany pracy, dla której charakterystyczny jest element poświęcenia i położenia na szali pewnego dobra w imię ochrony innego dobra (s. 26). Należy zgodzić się z Habilitantem, że służba pełniona przez funkcjonariuszy formacji mundurowych stanowi szczególny typ pracy ludzkiej wykonywanej z poświęceniem na rzecz dobra wspólnego. Normatywnym wyrazem gotowości poświęcenia najcenniejszego dobra indywidualnego, czyli życia, jest treść roty ślubowania składanego przez funkcjonariuszy służb mundurowych. Kwestia ta, bez wątpienia niezmiernie ważna z punktu widzenia wskazania istotnych cech służby, mogłaby jednak zostać przedstawiona w sposób bardziej syntetyczny, bez konieczności przytaczania treści poszczególnych not ślubowania.

W rozdziale I znalazły się również uwagi dotyczące relacji między prawem pracy a prawną regulacją stosunków służbowych. Niestety, zostały one ograniczone wyłącznie do dwóch zagadnień – odesłań do prawa pracy oraz ujednoliceń treściowych jako sposobów przenoszenia konstrukcji prawnych wykształconych na gruncie prawa pracy do prawa administracyjnego w części normującej status prawny funkcjonariuszy. Szkoda, że Autor nie podjął bardziej szczegółowych analiz dotyczących kwestii relacji między stosunkami służbowymi a stosunkami pracy. Nasilenie pierwiastków władczych w stosunkach służbowych sprawia niewątpliwie, że reżim prawa pracy musi ustąpić bardziej przydatnemu w tej materii reżimowi prawa administracyjnego, co jednak nie eliminuje znaczenia prawa pracy dla kształtowania przedmiotowych stosunków prawnych. W treści stosunków służbowych występuje bowiem element, który można określić mianem sfery pracowniczej i niezmiernie ciekawe mogłyby być analizy dotyczące tego, jak daleko prawo pracy ingeruje w treść stosunku służbowego i czy ingerencja ta może wpłynąć na zmianę przynależności gałęziowej prawnej regulacji

stosunku zatrudnienia funkcjonariuszy służb zmilitaryzowanych. Już ponad 40 lat temu w literaturze prawa pracy przewidywano coraz dalej postępującą ekspansję prawa pracy w sferę unormowań prawnych dotyczących stosunku służbowego, a nawet wyrażano przypuszczenie, że w dalszej przyszłości również i te stosunki społeczne podzielą losy państwowej służby cywilnej i zostaną podporządkowane władztwu prawa pracy. Odniesienie się Habilitanta do tych kwestii, w moim przekonaniu, w znaczący sposób wzbogaciłoby Jego rozważania, pozostając przy tym w ścisłym związku z jednym z celów, któremu ma służyć recenzowane opracowanie, czyli określeniu charakteru prawnego stosunku służbowego.

Do drugiego z celów rozprawy (wskazanych we wprowadzeniu) dr Mariusz Wieczorek nawiązuje w podsumowaniu rozdziału I, stwierdzając, że „swoistość służby stanowi argument na rzecz tezy o zasadności przyjęcia ustawy zawierającej przepisy ogólne odnoszące się do stosunku służbowego” (s. 75).

Tezy tej nie aprobuje, w szczególności ze względu na to, że jej Autor przewiduje współistnienie przepisów ogólnych (zawartych w postulowanej ustawie) z regulacjami szczególnymi, zawartymi w ustawach, które tworzą poszczególne formacje mundurowe, określają ich zadania, formę ich realizacji oraz organizację (s. 16). Realizacja tego postulatu prowadziłaby więc do wprowadzenia do porządku prawnego aktu cechującego się brakiem zupełności uregulowania stanowiącego jego przedmiot. Dlatego też sądzę, że zdecydowanie lepszym sposobem usunięcia rozbieżności w sposobie unormowania tych samych kwestii w poszczególnych pragmatykach służbowych byłoby wprowadzenie zmian ujednolicających, tam gdzie jest to niezbędne, sytuację prawną podmiotów, których regulacje te obejmują.

Rozdział II, jeden z bardziej obszernych z całej monografii, poświęcony jest podmiotom stosunku służbowego. Zawarte w nim rozważania prowadzone są w interesujący sposób, mają przy tym walor zarówno teoretyczny, jak i praktyczny. Zgadzam się z wieloma sformułowanymi przez Autor konkluzjami w tej części rozdziału, która dotyczy funkcjonariusza jako podmiotu stosunku służbowego, w szczególności co do krytycznej oceny przewidzianych w pragmatykach służbowych niskich wymagań stawianych kandydatom do służb mundurowych w zakresie wykształcenia, jak też co do konieczności wprowadzenia mechanizmu pozwalającego weryfikować – w inny sposób niż tylko z wykorzystaniem pozaprawnych metod ocennych – przewidziane w pragmatykach służbowych wymagania w zakresie postawy moralnej kandydata do służb. Brakuje jednak w uwagach dotyczących rygorów selekcyjnych odniesienia się do kwestii kwalifikacji prawnej tych rygorów. Określenie przez Habilitanta, które z nich przesądzają o ważności nawiązania stosunku służbowego, a których niespełnienie powoduje inne skutki stanowiłoby wartościowe podsumowanie analiz dotyczących tej materii.

Na uznanie zasługują rozważania Habilitanta na temat podmiotu zatrudniającego – „służbodawcy”. Ponieważ pragmatyki służbowe nie wskazują w sposób wyraźny, kto jest takim podmiotem, ustalenia w tym zakresie wymagają, tak jak uczynił to Autor, odniesienia się do kwestii podmiotowości prawnej w prawie publicznym. Habilitant przedstawił dość szczegółowo i w interesujący sposób modele teoretyczne określenia podmiotu zatrudniającego w stosunku służbowym. Przyjmując, że najwięcej mocnych argumentów przemawia za poglądem uznającym państwo za służbodawcę, dr Mariusz Wieczorek broni tej koncepcji w sposób przekonujący, udanie polemizując z wypowiedziami autorów zajmujących inne stanowiska.

Niewątpliwie rozważania zawarte w tej części pracy świadczą o dużej erudycji Habilitanta i umiejętności obrony własnych poglądów, dowodzącej przy tym prawdziwej pasji badawczej.

Kolejne trzy rozdziały monografii (III, IV i V) dotyczą problematyki nawiązania, zmiany i ustania stosunku służbowego. Autor przedstawia tę materię w sposób kompleksowy i poprawny merytorycznie, zwracając uwagę na wiele ważnych kwestii szczegółowych. Należy do nich, w rozdziale III, kwestia formy, treści oraz doręczenia aktu mianowania, kreującego stosunek służbowy. Materia ta *de lege lata* jest uregulowana w odniesieniu do poszczególnych formacji mundurowych w przepisach różnej rangi, jest przy tym unormowana w różny sposób, co nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Natomiast wątpliwości budzi, moim zdaniem, postulat Autora jednoznacznego określenia przez prawodawcę, że postępowania kwalifikacyjne w służbach zmilitaryzowanych mają charakter konkursu. W konsekwencji tego kandydat, który osiągnął najwyższą ocenę w trakcie postępowania miałby roszczenie o nawiązanie stosunku służbowego (s. 177).

Być może postulat ten byłby bardziej przekonujący, gdyby Autor uzasadnił go przywołując inne argumenty przemawiające za jego słuszością niż tylko zarzut dyskryminowania kandydata, któremu odmówiono zatrudnienia, mimo tego, że uzyskał lepszą łączną notę niż zatrudniony inny kandydat. *Nota bene* należy zauważyć, że o dyskryminacji można byłoby mówić tylko wtedy, gdyby na gruncie konkretnego stanu faktycznego wystąpiło nierówne traktowanie kandydatów do służby, spowodowane określonym kryterium dyskryminacyjnym.

W rozdziale IV rozprawy Habilitant dowodzi znakomitej orientacji nie tylko w materiale normatywnym dotyczącym zmiany stosunku służbowego, ale również znajomości odnoszącego się do tej materii

orzecznictwa sądowego, z którym niekiedy polemizuje, wskazując racjonalne powody dla uzasadnienia swojego stanowiska. Należy w pełni zgodzić się z Autorem, że relatywnie duże uprawnienia przełożonego co do możliwości przekształcania stosunku służbowego stanowią konsekwencję przyjęcia prymatu interesu publicznego nad interesem prywatnym funkcjonariusza, rozumianym jako potrzeb stabilizacji nie tylko jego życia zawodowego, ale i prywatnego (s. 229-230). Tylko przy takim założeniu możliwe jest zagwarantowanie wypełniania we właściwy sposób zadań powierzonych formacjom mundurowym.

Rozważania dotyczące ustania stosunku pracy (rozdział V) również zasługują na wysoką ocenę. Skrupulatna analiza przepisów prawnych odnoszących się do tej materii pozwoliła Autorowi na wykazanie braku spójności między regulacjami zawartymi w poszczególnych pragmatykach. Nie ulega wątpliwości, że nie zasługuje na aprobatę taki stan prawny, w którym przewidziana w jednej pragmatyce przyczyna wygaśnięcia stosunku służbowego, w innej uznawana jest za przyczynę rozwiązania tego stosunku. Trudno także nie zgodzić się ze sformułowanym przez Habilitanta postulatem *de lege ferenda* co do konieczności przyjęcia, że utrata każdego z rygorów selekcyjnych powinna stanowić przyczynę wygaśnięcia stosunku służbowego. Za szczególnie interesujące w rozdziale V monografii uznać należy, moim zdaniem, rozważania dotyczące zwolnienia funkcjonariusza ze służby w razie nabycia prawa do emerytury oraz ze względu na ważny interes służby. Jeżeli chodzi o pierwszą kwestię, Habilitant przeprowadza bardzo ciekawy wywód na temat relacji między przepisami pragmatyk służbowych dotyczącymi przedmiotowej materii a przepisami prawa unijnego zakazującymi dyskryminacji m. in. ze względu na wiek. Autor poszukuje również w prawie krajowym regulacji antydyskryminacyjnych, które mogłyby mieć

zastosowanie do funkcjonariuszy mundurowych. Słusznie uznaje za nie przepisy tzw. ustawy antydyskryminacyjnej z 2010 r., wykazując, że zatrudnienie w ramach stosunków o charakterze administracyjnoprawnym jest także działalnością zawodową, której podejmowanie i wykonywanie mieści się w zakresie przedmiotowym tej ustawy. Wydaje się jednak, że w tej kwestii dr Mariusz Wieczorek nie jest do końca konsekwentny, bowiem w podsumowaniu rozprawy, pisząc o stosowaniu Kodeksu pracy do stosunku służbowego, rozważa ewentualną możliwość odesłania do niektórych regulacji tego kodeksu, dotyczących zakazu dyskryminacji (s. 375). Oznaczałoby to, że Habilitant odrzuca uznanie ustawy antydyskryminacyjnej za podstawę prawną uregulowania kwestii zakazu dyskryminacji w stosunkach służbowych – jednocześnie stosowanie tej ustawy i unormowań Kodeksu pracy dotyczących przedmiotowej materii nie jest bowiem możliwe.

Należy zaaprobować konkluzję Autora zakładającą, że okoliczności takie jak osiągnięcie wymaganej liczby lat wysługi emerytalnej lub ukończenie określonego wieku nie powinny stanowić wystarczającej, samoistnej podstawy do zwolnienia funkcjonariusza ze służby. W tych przypadkach powodami uzasadniającym zwolnienie, jak słusznie przyjmuje Habilitant, mogą być takie okoliczności związane z wiekiem jak obniżona sprawność psychofizyczna lub konieczność utrzymania odpowiedniej struktury wiekowej funkcjonariuszy (s. 274).

Co do ważnego interesu służby jako przyczyny zniesienia stosunku służbowego Autor wskazuje na rolę, jaką w dookreśleniu tej przyczyny spełnia, po pierwsze, przełożony (organ właściwy w sprawach osobowych), a po drugie – sądy administracyjne. Polemizując z niektórymi poglądami judykatury Habilitant słusznie zauważa, że zwolnienie na podstawie przedmiotowej przesłanki jest dopuszczalne w przypadku niemożliwości

dalszego pełnienia służby, przy jednoczesnym braku innej fakultatywnej lub obligatoryjnej przyczyny zwolnienia przewidzianej w pragmatykach (s. 289). *Prima facie* z rozważań Autora nie wynika Jego krytyczny stosunek do ważnego interesu służby jako przyczyny zwolnienia funkcjonariusza ze służby. Jednakże takie stanowisko zajmuje On w podsumowaniu rozprawy, gdzie stwierdza, że postulowana przez Niego ustawa zawierająca przepisy ogólne o stosunku służbowym nie powinna zawierać przepisów pozwalających na zwolnienie funkcjonariusza ze względu na ważny interes służby (s. 372). Jako zasadniczy argument przemawiający za tym postulatem Habilitant wskazuje potencjalną arbitralność decyzji przełożonego o zwolnieniu ze służby. Nie jestem przekonana co do słuszności tego poglądu i argumentów przemawiających za jego zasadnością. Po pierwsze, ochronę przed arbitralnością decyzji przełożonego zapewnia sąd administracyjny rozpatrujący sprawę w razie zaskarżenia tej decyzji. Po drugie, nawet rozbudowane katalogi przyczyn zwolnienia ze służby mogą nie obejmować takich okoliczności, które wyłączają, ze względu na ochronę interesu publicznego, możliwość dalszej służby funkcjonariusza. Przepis zawierający tego rodzaju klauzulę generalną jest wówczas „środkiem bezpieczeństwa” umożliwiającym zapewnienie pożądanego, z punktu widzenia interesu publicznego, stanu faktycznego. Warto dodać, że również pragmatykom pracowniczym znane są analogiczne klauzule, mimo istnienia katalogów zawierających przyczyny wypowiedzenia i rozwiązania stosunku pracy z mianowania (np. „inne ważne przyczyny” wypowiedzenia w ustawie o szkolnictwie wyższym).

Wyartykułowana we wprowadzeniu do rozprawy teza o publicznoprawnym charakterze stosunku służbowego w sposób najbardziej dobitny została wykazana w treści Rozdziału VI. Omówione w nim

charakterystyczne cechy stosunku służbowego takie jak podległość służbowa i ograniczenie praw i wolności konstytucyjnych funkcjonariusza bez wątpienia potwierdzają słusność przedmiotowej tezy. W rozdziale VI znalazło się również krótkie odniesienie do kwestii charakteru norm regulujących stosunek służbowy (s. 298-299). Słusznie Autor wskazuje, że unormowanie treści stosunku służbowego przepisami bezwzględnie obowiązującymi pozwala na odróżnienie go od stosunku pracy, regulowanego w znacznej części przepisami granicznie zastępującymi oraz od cywilnoprawnych stosunków zatrudnienia, normowanych przepisami dyspozytywnymi. Niezrozumiała jest dla mnie natomiast konkluzja, iż charakter norm regulujących stosunek służbowy „wiąże się w oczywisty sposób ze źródłami prawa regulującymi status osoby pozostającej w stosunku służbowym, którymi są przepisy o randze ustawy oraz wydane na ich podstawie akty wykonawcze (rozporządzenia)” (s. 299). Tymczasem rodzaj źródła prawa nie przesądza sam w sobie o charakterze przepisów, zawartych w danym akcie – granicznie zastępujące normy prawa pracy występują przecież także w aktach rangi ustawy.

Ostatni, VII rozdział monografii poświęcony został szczegółowym rodzajom stosunków służbowych, powstających w związku z pełnieniem przez funkcjonariuszy służby kandydackiej, przygotowawczej i kontraktowej. W świetle przedstawionego przez Habilitanta stanu prawnego dotyczącego tej materii, za słuszną należy uznać konkluzję o potrzebie utrzymania służby przygotowawczej oraz podzielić wątpliwości Autora co do zasadności dalszego obowiązywania przepisów o służbie kandydackiej i służbie kontraktowej w ustawie o Policji.

Rozprawę habilitacyjną wieńczy zakończenie, w którym dr Mariusz Wieczorek w sposób syntetyczny, ale jednocześnie dość szczegółowy

podsumował analizy prowadzone w recenzowanej monografii. Wielokrotnie podkreślał również potrzebę uchwalenia postulowanej przez siebie ogólnej ustawy o stosunku służbowym, który to postulat stanowi jedną z tez rozprawy.

4. Baza źródłowa monografii, uwagi formalne

Oceniając warsztat badawczy Autora należy stwierdzić, iż zgromadził On literaturę zawierającą w zasadzie pełny wykaz opracowań dotyczących materii rozprawy. Wykorzystał również odnoszące się do przedmiotowej problematyki orzecznictwo sądów administracyjnych. Podkreślić należy także obszerność materiału normatywnego, w oparciu o który Autor prowadził swoje badania. Prowadzone przez Habilitanta wywody są klarowne i logiczne, posługuje się On dobrą polszczyzną i profesjonalnym językiem prawniczym. W monografii można znaleźć jednak drobne błędy, wynikające przede wszystkim z niedostatków korekty tekstu. Braki w tym zakresie prowadzą niekiedy do wypaczenia sensu zdań. Być może na etapie edytowania tekstu w wydawnictwie powstała rozbieżność w tytule rozdziału VII, który w spisie treści i na s. 342 brzmi „*Szczegółowe rodzaje stosunków służbowych*”, zaś na kolejnych stronach tej części pracy (w górnej ich części) figuruje jako „*Szczególne rodzaje stosunków służbowych*”.

Podsumowując ocenę monografii stwierdzam, że stanowi ona rzetelne studium poświęcone stosunkom służbowym funkcjonariuszy służb mundurowych. Habilitant prezentuje w rozprawie własne interesujące ustalenia i należycie je uzasadnia. Nawet jeśli niektóre z poglądów czy postulatów uznać można za kontrowersyjne, to jednak ich sformułowanie pobudza do dyskusji, przyczyniając się do rozwoju nauki prawa.

II. Ocena pozostałego dorobku naukowego

Na pozostały, opublikowany dorobek Habilitanta, po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych składa się: 1) 12 artykułów naukowych; 2) 12 rozdziałów w monografiach; 3) komentarz do art. 130-131, art. 137-138 i art. 151-158 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym; 4) 3 recenzowane publikacje pokonferencyjne. W 2018 r. przyjęto do druku dwie kolejne publikacje dr Mariusza Wieczorka.

Zainteresowania naukowe Habilitanta, znajdujące wyraz w ocenianych publikacjach koncentrują się na kilku obszarach badawczych. Za wiodącą płaszczyznę jego badań uznać należy problematykę stosunków służbowych funkcjonariuszy służb mundurowych. Opracowania z tego zakresu dotyczą zarówno zagadnień ogólnych (*Prawo pracy a stosunek służbowy policjantów*, w: *95 lat służb policyjnych w Polsce*, red. E. Ura, S. Pieprzny, Rzeszów 2015; *Służba jako przesłanka udzielenia ochrony prawnej funkcjonariuszom*, w: *Przestępczość w XXI wieku. Zapobieganie i zwalczanie. Problemy prawno-kryminologiczne*, red. E. Pływaczewski, W. Filipkowski, Z. Rau, Warszawa 2015), jak i szczegółowych instytucji z zakresu stosunku służbowego takich jak rekrutacja do służb mundurowych (*Postępowanie kwalifikacyjne wobec kandydatów do służby w formacjach mundurowych*, „Rocznik Administracji Publicznej” 2017, nr 3) czy rozwiązanie stosunku służbowego (*Zwolnienie policjanta ze służby ze względu na wiek w świetle dyrektywy Rady Nr 2000/78 z dnia 27 listopada 2000 roku w sprawie ustanowienia ogólnych ram równego traktowania przy zatrudnieniu i wykonywaniu zawodu*, „Policja. Kwartalnik Kadry Kierowniczej w Policji” 2016, nr 3).

Habilitant w pracy naukowej nie stroni również od problematyki prawa pracy, czego dowodzą publikacje dotyczące stosunku pracy (*Podporządkowanie pracownika pracodawcy jako cecha stosunku pracy*, w: *Świadczenie pracy jako przedmiot zobowiązań umownych*, red. R. Frey, Kielce 2013) oraz umów o pracę (np. *Projekt nowego ujęcia w kodeksie pracy umowy o pracę na czas określony*, w: *Aktualne problemy realizacji polityk społecznych*, red. T. Stanisławski, B. Przywora, Ł. Jurek, Lublin 2016; *Umowa o pracę na czas określony jako podstawa nawiązania stosunku pracy*, w: *Prawo pracy czynnikiem skutecznego kierowania ludźmi*, red. A. Nowak, Radom 2013). Z tą płaszczyzną badań można powiązać również publikacje z zakresu prawa urzędniczego (np. *Obsadzanie wyższych stanowisk w służbie cywilnej*, „Acta Scientifica Academiae Ostroviensis. Sectio A” 2016, nr 8(2) oraz dotyczące zatrudnienia nauczycieli akademickich (np. *Prawo o szkolnictwie wyższym po nowelizacji. Komentarz praktyczny* (współautorstwo), Warszawa 2015; *Niektóre prawne problemy dodatkowego zatrudnienia nauczycieli akademickich*, w: *Świadczenie pracy jako przedmiot zobowiązania umownego*, cz. II, red. R. Frey, Kielce 2014).

Obszar zainteresowań badawczych Habilitanta, na którym zresztą rozpoczął On swoją działalność naukową, stanowi także prawo zabezpieczenia społecznego. W opracowaniach z tego zakresu dr Mariusz Wieczorek zajmował się takimi kwestiami jak konstytucyjne regulacje prawa do zabezpieczenia społecznego (*Ewolucja prawa do zabezpieczenia społecznego w polskich konstytucjach. Zarys zagadnienia*, w: *Polityka społeczna w zmieniającej się rzeczywistości*, red. K. Chaczko, K. M. Stanek, Katowice 2016), prewencja rentowa (*Prawne problemy prewencji rentowej*, „Zeszyty Naukowe WSBiP w Ostrowcu Św.” 2007, nr 29), prawo do renty przyznawanej w szczególnym trybie (*The right to special annuity in regard to the social*

security, „Security Dimensions and Socio-Legal Studies” 2012, nr 8), reforma ubezpieczenia emerytalnego (*Kierunki zmian ubezpieczenia emerytalnego w Polsce w latach 1999-2014*, w: wydawnictwie pokonferencyjnym wydanym przez Uniwersytet w Łucku – Ukraina) a także problematyka zabezpieczenia społecznego w formacjach mundurowych (*Zabezpieczenie społeczne funkcjonariuszy Służby Celnej w świetle konstytucyjnej zasady równości*, „Annales UMCS” 2015, LXII, nr 2).

Należy stwierdzić, że publikacje Habilitanta składające się na Jego dorobek naukowy zasługują na pozytywną ocenę. Dorobek ten jest zróżnicowany zarówno co do formy (artykuły, rozdziały w monografiach), jak i stopnia szczegółowości prowadzonych analiz. Wszystkie jednak prezentują dobry poziom naukowy i dotyczą istotnych zagadnień mających nie tylko znaczenie teoretyczne, ale również praktyczne. Zawarte w publikacjach dr Mariusza Wieczorka poglądy, prezentowana argumentacja i konkluzje przyczyniają się do rozwoju nauki prawa.

III. Ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego

Pan dr Mariusz Wieczorek od 2005 r. jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. K. Puławskiego w Radomiu. Wykaz przedmiotów, z których prowadzi zajęcia dydaktyczne jest imponujący i obejmuje: *Prawo pracy, Prawo urzędnicze, Prawo ochrony pracy, Prawo zabezpieczenia społecznego, Prawo socjalne, Prawo ubezpieczeń społecznych, Kadry administracji publicznej, Prawo stosunku służbowego, Wstęp do prawa, Elementy prawa*.

Był promotorem około 150 prac licencjackich, 50 prac magisterskich i 25 prac na studiach podyplomowych.

Osiągnięcia Habilitanta na ocenianej płaszczyźnie wiążą się również z udziałem w konferencjach naukowych, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, na 12 z nich wygłaszał referaty. Był również organizatorem 3 konferencji naukowych, w tym jednej międzynarodowej.

W ramach programu ERAZMUS dr Mariusz Wieczorek prowadzi co dwa lata w Hochschule für öffentliche Verwaltung w Kehl (Niemcy) wykłady dotyczące konstrukcji prawnych polskiego systemu zabezpieczenia społecznego. W maju 2017 r. Habilitant odbył staż w tej uczelni.

Był wykonawcą lub współwykonawcą projektów badawczo-rozwojowych finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju lub realizowanych w ramach prac statutowych.

Habilitant jest członkiem dwóch krajowych i jednego międzynarodowego towarzystwa naukowego, a także członkiem kolegiów redakcyjnych czasopism „Rocznik Administracji Publicznej”, „Socjologia Prawa” (czasopismo wydawane przez Kijowski Uniwersytet Narodowy im T. Szewczenki) oraz zastępcą redaktora naczelnego „Studiów Ekonomicznych i Prawno-Administracyjnych”.

Pan dr Mariusz Wieczorek uczestniczy również w działaniach służących popularyzacji nauki, m. in. biorąc udział w 2016 r. w dwóch edycjach Tygodnia Konstytucyjnego, organizowanego przez Stowarzyszenie im. prof. Z. Hołdy. W ramach tego przedsięwzięcia prowadził warsztaty dla uczniów szkół z zakresu prawa konstytucyjnego.

W latach 2012-2014 Habilitant sprawował opiekę nad Studenckim Kołem Dyskusyjnym FORUM, działającym na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu.

Jest autorem 6 ekspertyz prawnych, przygotowanych na zlecenie szkół wyższych i jednostek samorządu terytorialnego.

W 2017 r. Habilitant został odznaczony Medalem Brązowym za Długoletnią Służbę.

IV. Konkluzja

W konkluzji należy stwierdzić, że dorobek naukowy dr Mariusza Wieczorka uzyskany po otrzymaniu stopnia naukowego doktora, walory Jego rozprawy habilitacyjnej, osiągnięcia dydaktyczne oraz aktywność w zakresie popularyzowania wiedzy prawniczej, spełniają kryteria określone w art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1852) oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165) i w związku z tym uzasadniają podjęcie dalszych czynności w przewodzie habilitacyjnym, zmierzających do nadania dr Mariuszowi Wieczorkowi stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych.

